सन २०२३ च्या खरीप हंगामामधील कापूस व सोयाबीन उत्पादक शेतक-यांना अर्थसहाय्य देण्याकरिता पुरवणी मागणीद्वारे उपलब्ध झालेला रु.४१९४.६८ कोटी निधी पैकी रु.२५१६.८० कोटी निधी सन २०२४-२५ मध्ये वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांकः पूरक-२०२४/प्र.क्र.६२/४ ओ

> मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक मंत्रालय, मुंबई-४०००३२ दिनांक: ३ सप्टेंबर, २०२४

संदर्भ:- १) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.विकृयो-२१२२/प्र.क्र.३९/ ४ओ, दि.१२ मे, २०२२

- २) मा.मुख्य सचिव कार्यालयाची दि.२४ जुलै, २०२४ ची टिप्पणी
- ३) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.संकिर्ण-२०२४/प्र.क्र.४५/४ओ, दि.२९ जुलै, २०२४
- ४) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.पूरक-२०२४/प्र.क्र.७९/अर्थ-३, दि.२९ जुलै, २०२४
- ५) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.४५/४ओ, दि.३० ऑगस्ट, २०२४.

प्रस्तावना:-

सन २०२३ च्या खरीप हंगामामधील कापूस, सोयाबीन उत्पादक शेतक-यांना ०.२ हेक्टरपेक्षा कमी क्षेत्रासाठी सरसकट रु.१००० तर ०.२ हेक्टरपेक्षा जास्त क्षेत्रासाठी त्यांच्या क्षेत्रानुसार प्रती हेक्टर रु.५००० (२ हेक्टरच्या मर्यादेत) अर्थ सहाय्य देण्यात यावे. यासाठी कापूस उत्पादक शेतक-यांसाठी रु.१५४८.३४ कोटी व सोयाबीन उत्पादक शेतक-यांसाठी रु.२६४६.३४ कोटी असा एकूण रु.४१९४.६८ कोटी खर्च करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार संदर्भ क्र. ३ अन्वये दि.२९ जुलै, २०२४ रोजीचा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे. तसेच २०२३ च्या खरीप हंगामामधील कापूस व सोयाबीन उत्पादक शेतक-यांना अर्थसहाय्य देण्याबाबतच्या कार्यपद्धतीचा शासन निर्णय संदर्भ क्र.५ अन्वये निर्गमित करण्यात आलेला आहे.

सन २०२३ च्या खरीप हंगामामधील कापूस व सोयाबीन उत्पादक शेतक-यांना अर्थसहाय्य देण्याकरिता जुलै (पावसाळी अधिवेशन) २०२४ मध्ये सन २०२४-२५ करिता ४१९४.६८.कोटी इतका निधी पुरवणी मागणीद्वारे मध्ये उपलब्ध करुन देण्यात आला आहे. वित्त विभागाने मंजूर पुरवणी मागणीच्या ६०% च्या मर्यादेत रु.२५१६.८० कोटी इतका निधी वितरीत करण्यास मान्यता दिली आहे. त्यास अनुसरुन रु.२५१६.८० कोटी निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्या अनुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:

9. सन २०२३ च्या खरीप हंगामामधील कापूस व सोयाबीन उत्पादक शेतक-यांना अर्थसहाय्य देण्याकरिता रु.२५१६.८० कोटी (रुपये दोन हजार पाचशे सोळा कोटी ऐंशी लाख) निधी या शासन निर्णयान्वये आयुक्त (कृषी) पुणे, यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीद्वारे उपलब्ध करुन देण्यात येत आहे.

२. परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार, सन २०२३ च्या खरीप हंगामामधील कापूस व सोयाबीन उत्पादक शेतक-यांना अर्थसहाय्य देण्याकरिता रु.२५१६.८० कोटी निधी पुढील लेखाशिर्षांतर्गत अर्थसंकल्पित करण्यात आलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा.

मागणी क्र.डी-३			
२४०१-पीक संवर्धन			
(०३) (०१)-कापूस, सोयाबीन व इतर तेलबिया पिकांची उत्पादकता वाढ व मूल्यसाखळी विकासासाठी विशेष कृती योजना			
२४०१B४१९			
३३, अर्थसहाय्य			

३. या शासन निर्णयान्वये वितरीत रु.२५१६.८० कोटी निधीचे कोषागारातून आहरण व वितरण करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण आधिकारी
आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि),	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषी
	कृषी आयुक्तालय, पुणे	आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

- ४. या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेल्या निधीचा विनियोग संदर्भीय शासन निर्णयान्वये मान्य केल्यानुसार पात्र असलेल्या शेतकऱ्यांच्या अथर्सहाय्याकरिताच विहित पद्धतीने करण्यात यावा.
- ५. जसजसे पात्र शेतकरी उपलब्ध होतील तसतसा हा निधी टप्याटप्याने कोषागारातून आहरित करावा, जेणेकरुन अकारण निधी कोषागाराबाहेर राहणार नाही.
- ६. निधी विनियोगाच्या अनुषंगाने संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
- ७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२४४/२०२४/व्यय-१, दि.१२ ऑगस्ट, २०२४ नुसार प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२४०९०३१२०५१३९८०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संतोष कराड) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत.

१. मा. मुख्य मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२

- २. मा.उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ३. मा.उप मुख्यमंत्री तथा गृह मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ४. मा. मंत्री (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ५. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानसभा ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
- ६. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानपरिषद ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
- ७. सर्व विधानसभा सदस्य, विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ८. सर्व विधानपरिषद सदस्य, विधानपरिषद विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई
- ९. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२
- १०. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ११. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२
- १२. प्रधान सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १३. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर
- १४. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा) मुंबई /नागपूर
- १५. महासंचालक माहिती व जनसंपर्क सचालनालय, मुंबई
- १६. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे
- १७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाबीज, अकोला
- १८.व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ, मुंबई
- १९. महासंचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे
- २०. कुलगुरू (वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ/डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ/ महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ)
- २१. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- २२. सर्व संचालक/सह संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे
- २३. कृषि सहसंचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
- २४. सर्व विभागीय कृषि सह संचालक
- २५. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
- २६. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- २७. वित्त विभाग, व्यय १/अर्थसंकल्प १३, मंत्रालय, मुंबई -३२
- २८.नियोजन विभाग (१४३१), मंत्रालय मुंबई ३२
- २९. निवड नस्ती (कार्यासन-४-अे)